

05-4506832

pustaka.upsi.edu.my

Perpustakaan Tuanku Bainun
Kampus Sultan Abdul Jalil Shah

PustakaTBainun

ptbupsi

PERTIMBANGAN MORAL, MOTIVASI DAN NILAI MORAL
PELAJAR PENDIDIKAN MORAL
DI SEKOLAH MENENGAH

SATHISH RAO A/L APPALANAIDU

05-4506832

pustaka.upsi.edu.my

Perpustakaan Tuanku Bainun
Kampus Sultan Abdul Jalil Shah

PustakaTBainun

ptbupsi

TESIS INI DIKEMUKAKAN BAGI MEMENUHI SYARAT UNTUK MEMPEROLEH
IJAZAH SARJANA PENDIDIKAN (PSIKOLOGI PENDIDIKAN)
(MOD PENYELIDIKAN)

FAKULTI PEMBANGUNAN MANUSIA
UNIVERSITI PENDIDIKAN SULTAN IDRIS

2018

05-4506832

pustaka.upsi.edu.my

Perpustakaan Tuanku Bainun
Kampus Sultan Abdul Jalil Shah

PustakaTBainun

ptbupsi

ABSTRAK

Kajian ini menyiasat tahap pertimbangan moral, motivasi dan kepentingan nilai moral pelajar Pendidikan Moral di Sekolah Menengah Kebangsaan harian. Kajian ini melibatkan pelajar Pendidikan Moral seramai 599 perempuan dan 505 lelaki yang berumur 14 hingga 16 tahun. Tahap pertimbangan moral, motivasi dan kepentingan nilai moral diukur dengan menggunakan instrumen ‘*Sociomoral Reflection Measure-Short Form Objective*’ (SRM-SFO) dan ‘Instrumen Penentuan Motivasi’ (IPM). Kajian ini menunjukkan bahawa lebih separuh (53.4%) pelajar Pendidikan Moral berada pada tahap pertimbangan moral yang tidak matang ($M = 273.00$, $S.P. = 31.44$) dan selebihnya berada pada tahap matang. Tahap motivasi pelajar pula berada tahap yang sederhana ($M = 3.31$, $S.P. = 0.37$) manakala tahap kepentingan nilai moral pula tinggi ($M = 2.34$, $S.P. = 0.28$). Didapati juga pelajar perempuan mempunyai pertimbangan moral yang tinggi berbanding pelajar lelaki dengan perbezaan signifikan ($t(1102) = -2.785$, $p < 0.01$). Sementara itu, wujud perbezaan antara peringkat umur pelajar dengan tahap pertimbangan moral ($F(2, 1101) = 4.205$, $p = 0.015$) di mana ujian *Post Hoc* menunjukkan perbezaan signifikan antara pelajar 14 tahun ($M = 270.00$, $S.P. = 32.40$) dengan pelajar 16 tahun ($M = 276.00$, $S.P. = 31.52$). Motivasi ($F(2, 1101) = 11.69$, $p = 0.00$) juga mempunyai perbezaan signifikan antara pelajar 14 tahun ($M = 3.27$, $S.P. = 0.36$) dengan pelajar 16 tahun ($M = 3.39$, $S.P. = 0.35$). Bagi kepentingan nilai moral ($F(2, 1101) = 4.55$, $p = 0.011$) juga mempunyai perbezaan signifikan antara pelajar 14 tahun ($M = 2.32$, $S.P. = 0.28$) dengan pelajar 16 tahun ($M = 2.38$, $S.P. = 0.28$). Terdapat hubungan korelasi positif yang sederhana antara pertimbangan moral dengan kepentingan nilai moral ($r(1102) = 0.354$, $p < 0.01$). Keputusan regresi berganda menunjukkan enam peramal memberi sumbangan sebanyak 14.0% daripada varians ($R^2 = 0.139$, $F(6, 1097) = 29.57$, $p = 0.01$). Didapati faktor nilai kerasionalan ($\beta = 0.245$, $p < 0.01$), kepentingan hak ($\beta = 0.063$, $p < 0.05$), tanggungjawab terhadap keluarga ($\beta = -0.064$, $p < 0.05$) serta bentuk motivasi *external* ($\beta = 0.199$, $p < 0.01$), motivasi *identified* ($\beta = 0.160$, $p < 0.01$) dan *amotivation* ($\beta = -0.112$, $p < 0.01$) menyumbang kepada pertimbangan moral pelajar. Kesimpulannya, kajian ini dapat menyumbang maklumat yang berguna kepada guru Pendidikan Moral, pihak sekolah dan juga Kementerian Pendidikan Malaysia (KPM) mengenai kepentingan perkembangan pertimbangan moral, motivasi dan nilai moral dalam membentuk kemoralan pelajar. Ini membawa implikasi bahawa lebih perhatian harus diberikan kepada Pendidikan Moral untuk memantapkan lagi pertimbangan moral pelajar dan lebih penting lagi hasil kajian memberi kesedaran tentang perlunya pengukuhan pertimbangan moral berserta dengan motivasi dan nilai moral pelajar sekolah.

MORAL JUDGEMENT, MOTIVATION AND MORAL VALUES OF MORAL EDUCATION STUDENTS IN SECONDARY SCHOOL

ABSTRACT

This study investigated the level of secondary student's moral judgement towards moral issues, student motivation and moral value importance in Moral Education. The study comprised of 599 females and 505 males of Moral Education students aged 14 to 16 years old. The level of moral judgement, motivation and their moral value importance were measured by 'Sociomoral Reflection Measure-Short Form Objective' (SRM-SFO) and the 'Motivation Determination Instrument' (IPM). The findings showed that more than half (53.4%) of Moral Education students' development of moral judgement was still at the immature level ($M = 273.00$, $SD = 31.44$) and the remainder were at the mature level. With regard to their motivation in Moral Education, students showed a moderate level of motivation ($M = 3.31$, $SD = 0.37$) whereas their moral value importance level was high ($M = 2.34$, $SD = 0.28$). Female students had a significantly higher moral judgement than male students ($t(1102) = -2.785$, $p < 0.01$). A significant age group differences in level of moral judgement ($F(2, 1101) = 4.205$, $p = 0.015$) was found in which Post Hoc comparisons indicated that 14 years old ($M = 270.00$, $SD = 32.40$) was significantly different than the 16 years old students ($M = 276.00$, $SD = 31.52$). Motivation ($F(2, 1101) = 11.69$, $p = 0.00$) was also found to be significantly different between 14 years old ($M = 3.27$, $SD = 0.36$) and 16 years old students ($M = 3.39$, $SD = 0.35$). Moral value importance ($F(2, 1101) = 4.55$, $p = 0.011$) was also found to be significantly different between 14 years old ($M = 2.32$, $SD = 0.28$) and 16 years old students ($M = 2.38$, $SD = 0.28$). The results also showed a moderate positive correlation between moral judgement and moral value importance ($r(1102) = 0.354$, $p < 0.01$). The results of the multiple regression indicated that six predictors explained 14.0% of the variance ($R^2 = 0.139$, $F(6, 1097) = 29.57$, $p = 0.01$). It was found that rationalism ($\beta = 0.245$, $p < 0.01$), importance of rights ($\beta = 0.063$, $p < 0.05$), responsibility towards family ($\beta = -0.064$, $p < 0.05$) and external motivation ($\beta = 0.199$, $p < 0.01$), identified motivation ($\beta = 0.160$, $p < 0.01$) and amotivation ($\beta = -0.112$, $p < 0.01$) were significant predictors of student's moral judgement. In conclusion, this study contributed useful information to Moral Education teachers, schools and the Ministry of Education (MoE) on the importance of developing moral judgement in shaping student morality. The implication is that more attention should be given to Moral Education to further enhance student's moral judgement and more importantly the results of the study provide awareness on the need to reinforce moral judgement, motivation and moral values for school students.

KANDUNGAN**Muka Surat**

PERAKUAN KEASLIAN	ii
PENGESAHAN PENYERAHAN TESIS	iii
DEDIKASI	iv
PENGHARGAAN	v
ABSTRAK	vi
ABSTRACT	vii
KANDUNGAN	viii
SENARAI JADUAL	xvi
SENARAI RAJAH	xix
SENARAI SINGKATAN	xx
SENARAI LAMPIRAN	xxi

BAB 1 PENDAHULUAN

1.1	Pengenalan	1
1.1.1	Perkembangan Pertimbangan Moral Pelajar	3
1.1.2	Motivasi	5
1.1.3	Kepentingan Nilai Moral	8
1.2	Latar Belakang Kajian	12
1.3	Pernyataan Masalah	14
1.4	Tujuan Kajian	22
1.5	Objektif Kajian	23
1.6	Persoalan Kajian	24

1.7	Hipotesis Kajian	27
1.8	Kerangka Konseptual Kajian	33
1.9	Kerangka Teoretikal Kajian	36
1.10	Pembatasan Kajian	41
1.11	Kepentingan Kajian	42
1.12	Definisi Operasional Kajian	45
1.12.1	Pertimbangan Moral	46
1.12.2	Pendidikan Moral	47
1.12.3	Bentuk Motivasi	48
1.12.4	Kepentingan Nilai Moral	49
1.12.5	Jantina	50
1.12.6	Umur	51
1.12.7	Altruisme	51
1.11	Rumusan	52

BAB 2 TINJAUAN LITERATUR

2.1	Pengenalan	53
2.2	Kemoralan dan Teori Perkembangan Moral	54
2.2.1	Teori Perkembangan Moral Kohlberg	60
2.2.2	Teori Penentuan Diri	65
2.2.3	Kepentingan Nilai Moral	68
2.3	Instrumen-Instrumen yang digunakan untuk Mengukur Tahap Pertimbangan Moral	72
2.3.1	<i>Moral Judgement Interview (MJI)</i>	72

2.3.2	<i>Defining Issues Test (DIT)</i>	75
2.3.3	<i>Sociomoral Reflection Measure-Short Form Objective (SRM-SFO)</i>	78
2.4	Hubungan Motivasi dan Kepentingan Nilai Moral terhadap Pertimbangan Moral	79
2.5	Hubungan Jantina dan Umur terhadap Pertimbangan Moral	82
2.6	Pendidikan Moral di Peringkat Global	86
2.7	Sejarah dan Kepentingan Pendidikan Moral di Malaysia	93
2.7.1	Kurikulum Pendidikan Moral KBSM Pertama	97
2.7.2	Kurikulum Pendidikan Moral KBSM (Semakan Semula)	99
2.7.3	Kepentingan Pendidikan Moral di Malaysia	101
2.8	Isu-isu Kemoralan di Malaysia	106
2.9	Rumusan	113

BAB 3 METODOLOGI KAJIAN

3.1	Pengenalan	114
3.2	Reka Bentuk Kajian	115
3.3	Tempat Kajian	116
3.4	Populasi dan Sampel Kajian	117
3.5	Instrumen Kajian	121
3.5.1	Terjemahan Instrumen Kajian Bahasa Inggeris ke Bahasa Melayu	123
3.5.2	Bahagian A: Maklumat Demografi Pelajar	125
3.5.3	Bahagian B: Instrumen ‘ <i>Sociomoral Reflection Measure – Short Form Objective (SRM-SFO)</i>	126

3.5.3.1	Bahagian satu: Kepentingan Nilai Moral	127
3.5.3.2	Bahagian Dua dan Tiga: Pertimbangan Moral	128
3.5.4	Bahagian C: Instrumen Penentuan Motivasi (IPM)	130
3.6	Kajian Rintis	133
3.6.1	Kesahan Instrumen Soal Selidik	134
3.6.2	Kebolehpercayaan Instrumen Soal Selidik	139
3.6.2.1	Kajian Rintis Kebolehpercayaan Peringkat Pertama	141
3.6.2.2	Kajian Rintis Kebolehpercayaan Peringkat Kedua	134
3.7	Kaedah Pengumpulan Data	145
3.7.1	Prosedur Sebelum Kajian Dijalankan	146
3.7.2	Prosedur Semasa Kajian Dijalankan	147
3.8	Analisis Data	148
3.8.1	Analisis Deskriptif	141
3.8.1.1	Cara Penskoran Tahap Pertimbangan Moral Pelajar	151
3.8.1.2	Cara Penskoran Tahap Bentuk Motivasi Pelajar	153
3.8.1.3	Cara Penskoran Tahap Kepentingan Nilai Moral Pelajar	154
3.9.2	Analisis Statistik Inferens	155
3.9.2.1	Ujian <i>t</i> Sampel Bebas	155
3.9.2.2	Analisis Varians ANOVA Satu Hala	156
3.9.2.3	Analisis Korelasi <i>Pearson</i>	157
3.9.2.4	Analisis Regresi	159
3.10	Rumusan	160

BAB 4 DAPATAN KAJIAN

4.1	Pengenalan	161
4.2	Demografi Responden Kajian	164
4.2.1	Maklumat Demografi Responden	164
4.3	Penyemakan Data Sebenar	166
4.3.1	Ujian Normaliti	167
4.3.1.1	Ujian <i>Skewness</i> dan Ujian <i>Kurtosis</i>	167
4.3.1.2	Ujian <i>Q-Q Plot</i>	168
4.4	Analisis Kajian	170
4.4.1	Persoalan Kajian Tahap Pertimbangan Moral	171
4.4.1.1	Tahap Pertimbangan Moral Pelajar Pendidikan Moral di Sekolah Menengah Secara Keseluruhan	171
4.4.1.2	Tahap Pertimbangan Moral Pelajar Pendidikan Moral di Sekolah Menengah mengikut Jantina	173
4.4.1.3	Perbezaan Tahap Pertimbangan Moral Pelajar Pendidikan Moral di Sekolah Menengah mengikut Jantina - [Menguji Hipotesis H_1]	174
4.4.1.4	Tahap Pertimbangan Moral Pelajar Pendidikan Moral di Sekolah Menengah mengikut Umur	176
4.4.1.5	Perbezaan Tahap Pertimbangan Moral Pelajar Pendidikan Moral di Sekolah Menengah mengikut Umur - [Menguji Hipotesis H_2]	178
4.4.2	Persoalan Kajian Tahap Bentuk Motivasi	180
4.4.2.1	Tahap Bentuk Motivasi Pelajar Pendidikan Moral di Sekolah Menengah Secara Keseluruhan	180

4.4.2.2 Perbezaan Bentuk Motivasi Pelajar Pendidikan Moral di Sekolah Menengah mengikut Jantina - [Menguji Hipotesis H_3 , $H_{3.1}$, $H_{3.2}$, $H_{3.3}$, $H_{3.4}$ & $H_{3.5}$]	182
4.4.2.3 Perbezaan Bentuk Motivasi Pelajar Pendidikan Moral di Sekolah Menengah mengikut Umur - [Menguji Hipotesis H_4 , $H_{4.1}$, $H_{4.2}$, $H_{4.3}$, $H_{4.4}$ & $H_{4.5}$]	185
4.4.3 Persoalan Kajian Tahap Kepentingan Nilai Moral	194
4.4.3.1 Tahap Kepentingan Nilai Moral Pelajar Pendidikan Moral di Sekolah Menengah Secara Keseluruhan	195
4.4.3.2 Perbezaan Kepentingan Nilai Moral Pelajar Pendidikan Moral di Sekolah Menengah mengikut Jantina - [Menguji Hipotesis H_5 , $H_{5.1}$, $H_{5.2}$, $H_{5.3}$, $H_{5.4}$ & $H_{5.5}$]	197
4.4.3.3 Perbezaan Kepentingan Nilai Moral Pelajar Pendidikan Moral di Sekolah Menengah mengikut Umur - [Menguji Hipotesis H_6 , $H_{6.1}$, $H_{6.2}$, $H_{6.3}$, $H_{6.4}$ & $H_{6.5}$]	201
4.4.4 Persoalan Kajian Hubungan Bentuk Motivasi dengan Pertimbangan Moral Pelajar Pendidikan Moral di Sekolah Menengah - [Menguji Hipotesis H_7 , $H_{7.1}$, $H_{7.2}$, $H_{7.3}$, $H_{7.4}$ & $H_{7.5}$]	209
4.4.5 Persoalan Kajian Hubungan Kepentingan Nilai Moral dengan Pertimbangan Moral Pelajar Pendidikan Moral di Sekolah Menengah - [Menguji Hipotesis H_8 , $H_{8.1}$, $H_{8.2}$, $H_{8.3}$, $H_{8.4}$ & $H_{8.5}$]	213
4.4.6 Persoalan Kajian Pengaruh Bentuk Motivasi dan Kepentingan Nilai Moral terhadap Pertimbangan Moral Pelajar Pendidikan Moral di Sekolah Menengah - [Menguji Hipotesis H_9]	216
4.5 Rumusan	221

BAB 5 PERBINCANGAN, CADANGAN DAN KESIMPULAN

5.1	Pengenalan	223
5.2	Ringkasan Prosedur Kajian	224
5.3	Perbincangan Kajian	225
5.3.1	Tahap Pertimbangan Moral Pelajar Pendidikan Moral	225
5.3.1.1	Perbezaan Pertimbangan Moral Mengikut Jantina Pelajar	229
5.3.1.2	Perbezaan Pertimbangan Moral Mengikut Peringkat Umur Pelajar	231
5.3.2	Tahap Bentuk Motivasi Pelajar	234
5.3.2.1	Motivasi Keseluruhan Pelajar	234
5.3.2.2	Tahap Setiap Bentuk Motivasi Pelajar	236
5.3.2.3	Perbezaan Tahap Bentuk Motivasi Mengikut Jantina Pelajar	238
5.3.2.4	Perbezaan Tahap Bentuk Motivasi Mengikut Peringkat Umur Pelajar	241
5.3.3	Tahap Kepentingan Nilai Moral Pelajar	243
5.3.3.1	Tahap Kepentingan Nilai Moral Keseluruhan Pelajar	243
5.3.3.2	Tahap Kepentingan Nilai Moral bagi Setiap Bidang Nilai	244
5.3.3.3	Perbezaan Kepentingan Nilai Moral Mengikut Jantina Pelajar	246
5.3.3.4	Perbezaan Kepentingan Nilai Moral Mengikut Peringkat Umur Pelajar	249
5.3.4	Hubungan Bentuk Motivasi dengan Pertimbangan Moral Pelajar Pendidikan Moral	251
5.3.4.1	Hubungan Motivasi Keseluruhan dengan Pertimbangan Moral Pelajar	252

5.3.4.2 Hubungan Setiap Bentuk Motivasi dengan Pertimbangan Moral Pelajar	253
5.3.5 Hubungan Kepentingan Nilai Moral dengan Pertimbangan Moral Pelajar Pendidikan Moral	256
5.3.5.1 Hubungan Kepentingan Nilai Moral Keseluruhan dengan Pertimbangan Moral Pelajar	257
5.3.5.2 Hubungan Setiap Bidang Nilai dengan Pertimbangan Moral Pelajar	258
5.3.6 Pengaruh Bentuk Motivasi dan Kepentingan Nilai Moral terhadap Pertimbangan Moral Pelajar Pendidikan Moral	261
5.4 Implikasi Kajian	267
5.4.1 Implikasi Kajian kepada Pertimbangan Moral, Motivasi dan Kepentingan Nilai Moral Pelajar Pendidikan Moral	267
5.4.2 Implikasi kepada Kurikulum Standard Sekolah Menengah (KSSM) Pendidikan Moral	269
5.4.3 Implikasi kepada Pihak Sekolah dan Guru Pendidikan Moral	270
5.5 Cadangan Kajian Lanjutan	271
5.6 Kesimpulan	274
RUJUKAN	276
LAMPIRAN	308

SENARAI JADUAL

No. Jadual		Muka Surat
2.1	Enam Tahap Perkembangan Moral Kohlberg	61
2.2	Empat Tahap Perkembangan Moral Kohlberg (Gibbs)	64
2.3	Empat Tahap Perkembangan Moral Kohlberg (Rest)	76
3.1	Maklumat sampel kajian	121
3.2	Contoh item soal selidik pengukuran bentuk motivasi pelajar dalam Pendidikan Moral	132
3.3	Bilangan soalan konstruk bahagian C mengikut bentuk motivasi	133
3.4	Pengiraan nilai pekali persetujuan Cohen Kappa	136
3.5	Skala persetujuan Kappa	137
3.6	Pengiraan nilai pekali persetujuan Cohen Kappa	137
3.7	Contoh pindaan struktur bahasa instrumen soal selidik kajian selepas kesahan bahasa	139
3.8	Pekali <i>Cronbach Alpha</i> berserta dengan petunjuk	140
3.9	Perubahan beberapa perkataan dan struktur ayat dalam instrumen kajian	142
3.10	Kebolehpercayaan koefisien instrumen kajian	144
3.11	Pengujian statistik bagi menjawab persoalan kajian	148
3.12	Jadual nilai skor untuk setiap alasan yang terdapat dalam setiap set soalan bagi bahagian dua dan tiga	152
3.13	Jadual interpretasi julat skor pertimbangan moral dan penjelasan	153
3.14	Julat skor bentuk motivasi pelajar dan interpretasi	154
3.15	Julat skor Kepentingan nilai moral dan interpretasi	155
3.16	Kekuatan nilai pekali korelasi	158

4.1	Maklumat demografi responden	165
4.2	Keputusan ujian <i>Skewness</i> dan <i>Kurtosis</i>	167
4.3	Analisis tahap pertimbangan moral berdasarkan kepada skor pertimbangan moral ($n=1104$)	172
4.4	Analisis tahap pertimbangan moral mengikut jantina pelajar ($n=1104$)	173
4.5	Keputusan analisis ujian <i>t</i> sampel bebas terhadap pertimbangan moral dengan jantina pelajar ($n=1104$)	175
4.6	Analisis tahap pertimbangan moral mengikut peringkat umur ($n=1104$)	176
4.7	Keputusan Analisis Varians (ANOVA) Satu Hala terhadap pertimbangan moral dengan umur pelajar	178
4.8	Ujian <i>Tukey Post Hoc</i>	179
4.9	Skor min dan sisihan piawai bagi setiap bentuk motivasi pelajar ($n = 1104$)	181
4.10	Keputusan analisis ujian <i>t</i> sampel bebas terhadap bentuk motivasi pelajar dengan jantina pelajar ($n = 1104$)	183
4.11	Analisis deskriptif bagi setiap bentuk motivasi pelajar mengikut peringkat umur ($n=1104$)	187
4.12	Keputusan Analisis Varians (ANOVA) Satu Hala terhadap bentuk motivasi pelajar dengan umur pelajar	188
4.13	Ujian <i>Tukey Post Hoc</i>	189
4.14	Analisis kekerapan, skor min dan sisihan piawai bagi setiap bidang kepentingan nilai moral ($n=1104$)	196
4.15	Keputusan analisis ujian <i>t</i> sampel bebas terhadap setiap bidang kepentingan nilai moral pelajar dengan jantina pelajar ($n=1104$)	198
4.16	Analisis deskriptif bagi setiap bidang kepentingan nilai moral pelajar mengikut peringkat umur ($n=1104$)	202
4.17	Keputusan Analisis Varians (ANOVA) Satu Hala terhadap bidang kepentingan nilai moral pelajar dengan umur pelajar	203
4.18	Ujian <i>Tukey Post Hoc</i>	204

4.19	Hubungan bentuk motivasi dengan pertimbangan moral pelajar Pendidikan Moral di sekolah menengah ($n=1104$)	210
4.20	Hubungan setiap bidang kepentingan nilai moral dengan pertimbangan moral pelajar Pendidikan Moral di sekolah menengah	213
4.21	Keputusan analisis regresi berganda sepuluh pemboleh ubah bebas ke atas pemboleh ubah bersandar iaitu pertimbangan moral pelajar	217
4.22	Keputusan analisis regresi berganda (<i>stepwise</i>) bagi meramal pengaruh pemboleh ubah bebas terhadap pertimbangan moral pelajar	218

SENARAI RAJAH

No. Rajah		Muka Surat
1.1	Kerangka konseptual pertimbangan moral, kepentingan nilai moral dan motivasi pelajar Pendidikan Moral di sekolah menengah	35
1.2	Kerangka teoretikal pertimbangan moral, motivasi dan kepentingan nilai moral	40
2.1	Kontinum Teori Penentuan Diri	67
3.1	Contoh Set Soalan SRM-SFO	129
4.1	<i>Q-Q plots test</i> untuk pemboleh ubah pertimbangan moral pelajar	169
4.2	<i>Q-Q plots test</i> untuk pemboleh ubah motivasi pelajar	169
4.3	<i>Q-Q plots test</i> untuk pemboleh ubah Kepentingan nilai moral pelajar	170

SENARAI SINGKATAN

AMS-HS	<i>Academic Motivation Scale-High School</i>
ANOVA	<i>Analysis of Variance</i>
FGD	<i>Focus Group Discussion</i>
FPK	Falsafah Pendidikan Kebangsaan
Hal.	Halaman
IPM	Instrumen Penentuan Motivasi
JKMM	Jabatan Kebajikan Masyarakat Malaysia
JPN	Jabatan Pendidikan Negeri
KBSM	Kurikulum Bersepadu Sekolah Menengah
KPM	Kementerian Pendidikan Malaysia
KSSM	Kurikulum Standard Sekolah Menengah
MVE	<i>Moral Value Evaluation</i>
PdP	Pembelajaran dan Pengajaran
PPD	Pejabat Pendidikan Daerah
PPP	Panduan Panel Pakar
SDI	<i>Self-Determination Instrument</i>
SDT	<i>Self-Determination Theory</i>
SMK	Sekolah Menengah Kebangsaan
SPSS	<i>Statistical Package For Social Science</i>
SRM-SFO	<i>Sociomoral Reflection Measure-Short Form Objective</i>
SRQ-A	<i>Self-Regulation Questionnaire-Academic</i>

SENARAI LAMPIRAN

- A** Instrumen Asal SRM-SFO (Pertimbangan Moral)
- B1** Instrumen Asal AMS-HS (Motivasi)
- B2** Instrumen Asal SRQ-A (Motivasi)
- C** Kebenaran untuk menggunakan instrumen
- C1** Kebenaran untuk mengubahsuai dan menggabungkan instrumen
- D** Adaptasi Soal Selidik Baru (Versi Bahasa Melayu)
- E** Adaptasi Soal Selidik Baru (Versi Bahasa Inggeris)
- F** Pengiraan Skor Pertimbangan Moral SRM-SFO
- G** Lembaran Pengiraan Skor
- H** Surat Pelantikan Pakar Penilai Instrumen
- I** Borang Penilaian oleh Pakar Penilai Instrumen (Kandungan)
- J** Borang Penilaian oleh Pakar Penilai Instrumen (Bahasa)
- F** Surat Kesahan Instrumen Soal Selidik kepada Pakar
- K1** Surat Kelulusan Menjalankan Kajian (KPM)
- K2** Borang Maklum Balas Temu Bual (Guru)

BAB 1

PENDAHULUAN

1.1 Pengenalan

Menurut Abdul Rahman (2014), kemoralan ialah ukuran dan persetujuan masyarakat yang mesti diterima untuk membangunkan nilai moral individu dan seterusnya mampu mengelakkan diri daripada pelbagai gejala negatif. Hal ini selaras dengan pendapat Roosevelt (dalam Cheung, 2007) iaitu mendidik seseorang bukan untuk keperluan moral, maka didikan dan individu tersebut boleh menjadi satu ancaman kepada masyarakat. Ogoma dan Alaiyemola (2015) berpendapat bahawa didikan yang sesuai untuk kemoralan adalah didikan yang membantu seseorang itu menilai perilaku manusia sama ada baik dan buruk atau betul dan salah. Pernyataan Ogoma dan Alaiyemola turut disokong oleh Rayburn (2004) bahawa individu tanpa kemoralan berkemungkinan besar tidak mengambil kira akibat tindakannya terhadap pihak lain

sekaligus mengundang masalah dalam masyarakat. Namun begitu, Bartels, Bauman, Cushman, Pizarro dan McGraw (2015) menegaskan bahawa perkembangan moral menjadi satu garis panduan kepada manusia untuk menilai dan menentukan darjah kebaikan dan keburukan dalam kehidupan kita.

Sejak beberapa dekad, perkembangan moral menjadi satu tumpuan kerana perkembangan moral melibatkan pembentukan sistem nilai yang digunakan sebagai asas untuk membuat keputusan yang melibatkan aspek ‘betul atau salah’ dan ‘baik atau buruk’ (Waldmann, Nagel & Weigmann, 2012; Dianne, 2001). Dalam bidang perkembangan moral, Santrock (2008) menyatakan bahawa perkembangan dalam penaakulan moral seseorang berkait dengan peraturan dan perjanjian yang dilakukan dalam proses interaksi mereka dengan orang lain.

Penaakulan moral merupakan satu domain yang penting dalam penyiasatan perkembangan moral. Kohlberg (1981) berprinsip bahawa perkembangan moral secara asasnya melibatkan peningkatan penaakulan moral secara berperingkat apabila berhadapan dengan pelbagai situasi yang melibatkan dilema moral. Penaakulan moral ini dibahagikan kepada tiga aras iaitu aras pra-konvensional, konvensional dan pasca-konvensional. Menurut Kohlberg (1984) Setiap aras ini mempunyai dua pecahan tahap yang berbeza dari segi penguasaan moral seseorang. Maka, ketiga-tiga aras dalam penaakulan moral ini merujuk kepada proses penilaian pemikiran yang menggalakkan keupayaan membuat pertimbangan moral yang rasional dengan menentukan dan menilai darjah kebaikan dan keburukan sesuatu tindakan serta memberi perhatian kepada kesan-kesan daripada tindakan yang diambil.

Pada aras pra-konvensional, tahap pertimbangan moral adalah didorong oleh kepentingan diri, sedangkan pada aras konvensional, pertimbangan moral berada pada tahap yang tinggi yang berasaskan kepada peraturan dan undang-undang (Cam, Cavdar, Seydoogullari & Cok, 2012). Pada aras pasca-konvensional pula, tahap pertimbangan moral berasaskan kepada prinsip moral yang abstrak dan rasional. Pertimbangan moral adalah sangat penting kerana menurut Bambang, Lokman dan Mohd Anuar (2012), Pendidikan Moral di Malaysia bukan sahaja memberi tumpuan kepada aspek kerohanian dan kemoralan, malah perkembangan moral yang merangkumi pertimbangan moral turut diutamakan untuk melahirkan insan yang bermoral.

1.1.1 Perkembangan Pertimbangan Moral Pelajar

Istilah pertimbangan moral memfokuskan secara khusus kepada darjah kebetulan/kebaikan 'rightness' dan kesalahan/keburukan 'wrongness' dalam tingkah laku manusia dan keupayaan ini diperlukan untuk memperbaiki kemoralan 'morality' seseorang (Bartels et al., 2015). Oleh itu, cara membuat pertimbangan moral adalah asas kepada kehidupan manusia untuk bagaimana seseorang manusia berfikir dan menjustifikasikan isu-isu moral yang timbul dalam kehidupan (Carpendale, Hammond & Atwood, 2013; Rachels, 2003).

Dalam konteks Malaysia, pertimbangan moral ditekankan melalui pendidikan formal di semua peringkat sekolah (Vishalache, 2009). Mata pelajaran Pendidikan Moral menjadi asas kepada penggalakan pertimbangan moral dalam diri pelajar

sekolah. Program Pendidikan Moral Malaysia yang diperkenalkan oleh Kementerian Pendidikan Malaysia (KPM) memberi penekanan untuk meningkatkan pertimbangan moral yang matang berasaskan nilai-nilai moral dalam melakukan keputusan bermoral dan menyelesaikan masalah (Huraian Sukatan Pelajaran Pendidikan Moral KBSM Tingkatan 4, Kementerian Pendidikan Malaysia, 2002). Hal ini juga selaras dengan pernyataan Ogoma dan Alaiyemola (2015) bahawa untuk mewujudkan seorang insan yang bermoral, maka individu tersebut bermatlamat untuk bertanggungjawab dari segi moral, berkeupayaan menyelesaikan masalah. Malah Vishalache (2009) menambah bahawa insan yang bermoral sentiasa membuat keputusan yang waras dan mampu menyelesaikan masalah kognitif. Dalam erti kata lain, pelajar Pendidikan Moral berkeupayaan untuk berfikiran waras dalam mengimbangi darjah kebaikan dan keburukan sesuatu situasi yang melibatkan dilema moral.

Sukatan Pelajaran Pendidikan Moral KBSM (2000) bermatlamat bahawa pelajar Pendidikan Moral dapat membina satu panduan hidup yang membolehkan mereka menjadi insan yang bermoral atau berakhlak mulia dengan menekankan aspek pertimbangan moral yang matang dalam setiap perkara yang memerlukan tindakan. Pendidikan Moral ini menyubur dan merangsangkan lagi keupayaan pertimbangan moral yang menyebabkan seseorang berasa selesa dan berpuas hati dengan setiap keputusan yang dibuat, sebaliknya menimbulkan rasa bersalah jika melakukan sesuatu yang tidak betul atau tidak bermoral (Huraian Sukatan Pelajaran Pendidikan Moral KBSM Tingkatan 4, Kementerian Pendidikan Malaysia, 2002). Walau bagaimanapun, pencapaian pertimbangan moral yang matang melalui Pendidikan Moral tidak mampu berdiri dengan sendiri tanpa dorongan motivasi melalui Pendidikan Moral (Koh, 2012) dan juga keupayaan untuk menilai kepentingan nilai moral yang dipelajari dari

subjek tersebut (Tarry & Emler, 2007). Oleh itu, perbincangan seterusnya adalah berkaitan dengan bentuk-bentuk motivasi yang terhasil dalam kalangan pelajar sekolah menengah dan juga kepentingan nilai moral berdasarkan kepada Gibbs (2010).

1.1.2 Motivasi Pelajar

Motivasi seseorang pelajar adalah penting untuk memastikan keupayaan untuk berfikir waras dapat digalakkan dan ini mengembangkan pertimbangan moral mereka (Rest, Narvaez, Thoma & Bebeau, 2000). Menurut Brophy (2006), pertimbangan moral yang dipelajari dalam Pendidikan Moral melalui nilai moral perlu didorong oleh motivasi dengan matlamat dalam menyelesaikan sesuatu masalah atau isu. Oser (2013) bersependapat dengan Brophy (2006) bahawa motivasi adalah seperti 'inner state' yang berfungsi sebagai satu mekanisme yang menggerakkan seseorang untuk berfikir secara rasional untuk membuat pertimbangan moral yang matang. Sekiranya motivasi pelajar tidak digalakkan untuk mempelajari nilai-nilai moral sebagai satu keperluan yang penting dalam kehidupan, maka Bebeau dan Monson (2008) beranggapan keupayaan pelajar mengimbangi darjah kebaikan dan keburukan mula terganggu, dengan erti kata lain pertimbangan moral mereka mula terhakis.

Dalam konteks perkembangan moral, motivasi dan pertimbangan moral saling bergantung dan berpengaruh antara satu sama lain (Rest et al., 2000). Rest menyatakan bahawa mengambil keputusan yang memerlukan pertimbangan moral tanpa dorongan motivasi dalaman (intrinsik) dan luaran (ekstrinsik), boleh

menyebabkan kognitif pelajar terganggu. Ini akhirnya menyebabkan pelajar tersebut tidak terdorong (*amotivation*) untuk melakukan kebaikan dan berkemungkinan lebih tertumpu pada keburukan (Deci & Ryan, 2000). Motivasi menentukan kesungguhan dan ketekalan seseorang dalam melakukan tindakan dan kesungguhan ini secara langsung membantu pelajar dalam menyelesaikan isu-isu yang memerlukan daya pertimbangan yang waras (Vallerand, 2001). Maka atas dasar tersebut, Deci dan Ryan (2000) telah memperkenalkan Teori Penentuan Diri (*Self-Determination Theory*, SDT) dengan mengumpulkan bentuk-bentuk motivasi yang memberi pengaruh kepada sesuatu isu. Annas (2011) percaya bahawa Teori Penentuan Diri mampu memberi kesan kepada pembelajaran yang berorientasikan nilai seperti Pendidikan Moral.

Deci dan Ryan (2000) menyatakan bahawa *amotivation* yang bermaksud ketiadaan motivasi adalah salah satu bentuk motivasi yang diambil kira untuk menilai motivasi pelajar. Ketiadaan motivasi ialah tiada dorongan motivasi dalam diri seseorang. Sebaliknya, Lynch (2006; 2010) berpandangan bahawa motivasi ekstrinsik (*external*, *introjected* dan *identified*) berlaku disebabkan oleh pulangan luaran yang akan diperoleh hasil daripada pembelajaran. Berdasarkan kepada pandangan Deci dan Ryan (2000), bentuk motivasi *external* iaitu motivasi luaran adalah berkait dengan tingkah laku yang kebiasaannya dikawal oleh faktor luaran seperti hukuman, ganjaran dan tawaran pangkat; bentuk motivasi *introjected* iaitu bentuk penghayatan kawalan luar adalah tingkah laku yang didorong oleh keperluan untuk mengelakkan rasa bersalah atau peningkatan ego; dan bentuk *identified* iaitu bentuk motivasi yang dikenal pasti adalah tingkah laku yang disebabkan oleh kepentingan atau nilai yang mencukupi yang berkait rapat dengan tugas dan tindakan. Bagi motivasi *intrinsic* atau intrinsik, Lynch (2006) berpendapat bahawa bentuk ini ialah satu pengukuran

terhadap setakat mana pelajar melihat dirinya terlibat dalam aktiviti pembelajaran disebabkan oleh keinginan dalaman mereka sendiri. Koh (2012) mempercayai bahawa setiap bentuk motivasi ini boleh membawa pendedahan mengenai bentuk motivasi yang dimiliki oleh pelajar terhadap Pendidikan Moral.

Koh (2012) berpandangan bahawa motivasi luaran iaitu ekstrinsik (*external*, *introjected* dan *identified*) dan juga motivasi intrinsik serta satu lagi elemen penting dalam aspek kemotivasian diri iaitu *amotivation* (ketiadaan motivasi) berfungsi sebagai faktor penentu kepada penggalakan pelajar Pendidikan Moral untuk membuat keputusan rasional dan tindakan yang waras. Hal ini kerana Koh (2012) berpegang kepada Teori Penentuan Diri yang dibangunkan oleh Deci dan Ryan (2000) bahawa bentuk-bentuk motivasi luaran dan dalaman secara langsung memberi kesan kepada pelajar Pendidikan Moral untuk meningkatkan keupayaan pertimbangan moral mereka. Justeru, Brophy (2006) dan juga Pintrich dan Schunk (1996) berpegangan bahawa motivasi mempelajari nilai-nilai moral yang mengajar kebaikan adalah satu penggerak untuk menyelesaikan masalah moral yang menggalakkan pertimbangan moral.

Jika dilihat dari aspek pembelajaran, Husin (2000) menegaskan bahawa motivasi sangat diperlukan untuk mempelajari nilai-nilai moral bagi memastikan hasil pembelajaran mereka bukan sahaja difahami tetapi mendorong mereka untuk berfikir rasional dalam menentukan dan menegakkan pertimbangan moral. Walau bagaimanapun, Beerthuizen dan Brugman (2012) beranggapan bahawa keupayaan kepentingan nilai moral seseorang pelajar juga sering diabaikan dan tidak diberi keutamaan untuk penggalakan 'pertimbangan moral melalui kepentingan nilai moral'.

